

[Kirkeministeren.]

at Præsterne rekruteredes fra Præstestanden og Embedsstanden i det hele taget. For Øjeblikket er det saadan, at Præstestanden for en meget stor Del rekruterer fra Arbejderstanden og Funktionærklassen. Det har selvfølgelig sine Fordele for Præsterne Arbejde og deres Forhold til Folk i det hele taget. Det betyder, at Præsterne langt mindre føler sig som en Stand for sig, men det betyder unægtelig ogsaa, at mangan ung Præst, som har maattet begynde med en Grundløn paa 3 700 Kr. og med en Læsegæld, der ofte maatte tælles i adskilligt flere Tusinder end den Aarsløn, han havde at begynde med, og som har maattet rykke ind i en stor Præstegaard, har siddet overordentlig vanskeligt i det. Trods de gamle Præstegaardes Poesi kunde det meget let blive en daarlig Gaard, saafremt han ikke havde en god Kone, og der er al Grund til at beundre den Dygtighed, hvormed danske Præstekoner i Krigens Aar har forstaaet at holde det gaaende blot nogenlunde og endda faa Tid og Raad til at udvise den Gæstfrihed, som man nu engang venter, en Præstegaard skal udvise, det være sig saavel mod legale som — i Krigens Tid — mod illegale Gæster. Jeg vil gerne benytte denne Lejlighed til paa den danske Præstestands Vegne at udtrykke min Taknemmelighed over, at dette Forslag i Lønningskommissionen er blevet tiltraadt af alle Rigsdagens Partier.

De enkelte Bestemmelser i Lovforslagene skal jeg ikke her gennemgaa. Jeg skal blot nævne, at 1ste Lønklasse i København er blevet udvidet til at omfatte 16 Embeder mod forhen 9, og at der uden for København er skabt en tilsvarende Klasse omfattende 60 Sognekald Landet over. Det er min Hensigt, at disse 60 Sognekald, der altsaa kommer til at ligge i Klasse med 1ste Lønklasse i København, ikke nødvendigvis skal lægges paa Steder, hvor der er et særlig stort Folketal, eller hvor andet tilsvarende gør sig gældende, men paa Steder, hvor det har særlig Betydning, at man kan byde en Præst en anstændig Løn, saaledes at man har Garanti for, at betydeligere Præster vil søge saadanne Embeder. Jeg tænker her blandt andet paa Steder paa Landet, hvor der er Seminarier. Jeg mener, at det betyder noget, at man i Byer eller Sogne paa Landet, hvor der ligger saadanne Lærestalter, som har en overordentlig stor Betydning for den opvoksende Slægt, og hvor en stor Del af Landets Ungdom bliver uddannet, kan være nogenlunde sikker paa at faa

habile, dygtige Præster. Jeg tænker ogsaa paa Embeder, hvor Kirken af en eller anden Grund har en særlig Anseelse.

Jeg kan nævne, at den nye 3die Klasses Slutløn er paa 7 500 Kr., medens den gamle 1ste Klasses Slutløn laa paa 7 740 Kr. Man ser heraf, at selv om vel ikke alle Præsters Ønsker er blevet opfyldt, saa er der Tale om en virkelig Forbedring, som Præsterne ogsaa er taknemmelige for.

Jeg kan dernæst nævne, at et Antal Kordegneembeder i Provinsen foreslaas omdannet til Tjenestemandstillinger, ligesom der er sørget for forbedrede Lønvilkaar for Organister og for Kirkebetjente ved de forskellige Kirker.

Der er et Par Enkeltheder, jeg maa omtale, fordi de er indføjet i Lovforslaget, efter at Kirkeministeriet har haft Lønningskommissionens Betænkning til Genmængang.

Det drejer sig om Døvtummepresterne. Det er et forholdsvis lille Antal Embeder, der er Tale om — det er kun 3 Præster i det hele taget. De er foreslaaet placeret med en noget større Slutløn, end Tilfældet var i Lønningskommissionens Betænkning. Det er gjort af Hensyn til, at vi maatte anse det for betimeligt, at disse Embeder var lønnet paa samme Maade som Overlærerstillinger ved Døvtummeinstitutionerne.

Endelig er der foreslaaet tilføjet en ny Paragraf, § 77, der hjemler Adgang til efter Indstilling fra Biskoppen at meddele en Præst Afsked i Tilfælde, hvor Præsten er kommet i et saadant Misforhold til sin Menighed, at hans fortsatte Forbliven i Embedet udgør en væsentlig Hindring for det kirkelige Livs Trivsel i Pastoratet. Efter de Regler, som for Øjeblikket er gældende, vil man i et Tilfælde som det omhandlede eventuelt se sig nødsaget til at søge Præsten afskediget som uegnet, og den afskedigede vil da ikke have Adgang til Ventepenge, saaledes som det nu foreslaas, og næppe heller have nogen Udsigt til at faa et andet Embede, hvor han kunde forsøge, om han kunde gøre bedre Fyldest. Dette er uheldigt. Derfor er der i Paragrafens Stk. 2 indføjet en Bestemmelse om, at saadan Afskedigelse hindrer ikke den paagældende i senere at søge Embede andetsteds.

Nu skulde denne Paragraf jo nødigt paa nogen som helst Maade blive et Angreb paa Ordets, paa Forkyndelsens Frihed, og derfor er Bestemmelsen blevet affattet saadan, at den kun kan anvendes i Tilfælde, hvor Præstens Forbliven